

Romanian A: literature – Higher level – Paper 1
Roumain A : littérature – Niveau supérieur – Épreuve 1
Rumano A: literatura – Nivel superior – Prueba 1

Wednesday 10 May 2017 (afternoon)
Mercredi 10 mai 2017 (après-midi)
Miércoles 10 de mayo de 2017 (tarde)

2 hours / 2 heures / 2 horas

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a literary commentary on one passage only.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire littéraire sur un seul des passages.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario literario sobre un solo pasaje.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Analizați literar **unul** din următoarele pasaje:

1.

Afrodita

În hău de mări, bătute de furtună,
La pieptul spumegatului talaz,
Prinzându-i gingaș, brațul de grumaz
Dormea seninul ca un fulg de lună.

5 Seninătate, zbucium, împreună,
Uniți de sorți pe-al apelor podghiaz*,
Născură, robi aceluiși extaz,
Nemărginirea, floare de genună.

10 Și haosul gemu de fremătare,
Când cea dintâi semeață-ntruchipare,
Vis cald! Femeia, amforă de slavă,

Zbucni legănătoare și suavă,
Vrej de senin cu fruntea-n sârg de stele,
Din zvârcolirea undelor rebele.

Artur Enășescu, *Afrodita* (1927)

* podghiaz: expediție de luptă, năvală, atac rapid

2.

Mergeam singur și tăcut. Respirația aburoasă și nemărginită a nopții aruncase un lînțoliu subțire și străveziu de neguri albe peste pârăul care, tremurând parcă de frig pe pietrele-i reci, luneca cu murmur grăbit și, ca o îngustă năframă întinsă pe lungul nesfârșit al văii largi, își pierdea cursul în taina depărtată a răsăritului...

5 Noianul de lumină trandafirie al zorilor cuprinsese tot cerul din calea soarelui ce se vestea, iar peste adâncurile albastre ale văzduhului, ca niște iuți și trecătoare gânduri amare ce ar fi umbrit în răstimpuri ochiul nemărginit și limpede al lui Dumnezeu, fulgi singuratici de nouri albi, tiviiți cu lumină pe margini, lunecau molatic și tăcut pe depărtate și nesimțite adieri de vânturi... Firea toată părea cuprinsă de o solemnă încremenire și florile răzlețe, care
10 însuflețeau întinderea cu multe fețe a prundișului mort, sfioase și nemișcate, își înclinau spre pământ fruntea lor strălucită, sub greutatea scânteietoare a bobîțelor de rouă... Ai fi zis că fecioarele își plecau cu evlavie spre închinare, în templul sfânt al Naturii, capul lor virginal în fața Celui-Atotputernic...

15 Iar spre tăriile cerului înalt, ca și atâtea făclii aprinse de făptură în cinstea Ziditorului său, se ridicau, drepte și neclintite, vârfurile ascuțite ale brazilor, poleite de întâile raze ale soarelui curat și rece...

Și glasul de pretutindeni al tăcerii sfinte și netulburate, ca și o cântare umilită de laudă, izvorâtă din adâncul inimii neprihănit al firii, se îndrepta, în accente misterioase, către
20 îndurarea fără de hotare a Celui-Preaînalt. Lăsasem de mult îndărătul meu orice urmă de viață omenească și, rezemat pe cunoștințele geografice ale calului, urcam în pas de voie și fără grijă suișul când mai repede, când mai trăgănat al câte unei poteci, ce-și furișa șerpuitu-i umbros sub taina netulburată a pădurilor... Ceea ce însă începea să se adeverească erau potecile, care — după spusa părintelui Ghermănuță — se încruciau și se tăiau între ele, de nu le mai dădeai de capăt...

25 Și, deși în împrejurări grele filozofia nu m-a părăsit, cu alte cuvinte, deși eram încredințat că și potecile, ca orice lucru în lumea asta trebuiau să aibă mai la urmă un capăt și un sfârșit, totuși o nemărginită și neputincioasă ciudă mă cuprindea când vreuna din ele, cu apucăturile ei de femeie vicleană, mă purta după voie și de nas până la hotarele murelor sau ale ciupercilor, și-apoi deodată, ca și cum cineva i-ar fi tăiat capul, se curma, își dădea sufletul și murea la
30 marginea vreunui desiș încâlcit și întunecos al pădurilor... [...]

În golul înalt de sub picioarele mele, se întindea spre răsărit noianul fără hotar al munților pitici, ce-și ridicau cu sfială parcă piscurile lor viorii și văpaia de aur a soarelui înflăcărat; aburi ușori și străvezii, ca o rețea alburie și subțire de ață de păianjen, împânzeau imensitatea
35 nemărginirilor deșerte... Albastrul șters al văzduhului topit apăsa greu peste pământ, iar sub arșița covârșitoare a miezului zilei, vântul adormise obosit; frunza codrilor nu se clătina și tăcerea netulburată își întinse pretutindeni nețârmurita ei stăpânire... Inima lucrurilor încetase de a mai bate și o sincopă colosală ai fi zis că tăiase suflarea în pieptul uriaș al Naturii... Moartea pășise parcă peste hotarele vieții și viața se tupilase în adâncurile cele mai dinlăuntru ale firii încremenite... Și cine știe câtă filozofie nesărată și câtă poezie sforăitoare n-aș mai fi
40 făcut eu cu gândul în fața amorțitei vieți universale, dacă pronia cerească nu m-ar fi dăruit cu o neprețuită însușire: ori de câte ori mă găsesc în fața priveliștilor mari ale Naturii liniștite, mă cuprinde numaidecât sau melancolia, sau... somnul, două stări ale persoanei mele, între care niciodată n-am făcut deosebire; căci după cum melancolia e somnul sufletului, tot așa somnul e melancolia trupului; și fiindcă nu-mi era somn, mă hotărâi să rămân melancolic...

Calistrat Hogaș, *Singur* (1912)